

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 11.

Fylke: Nord-Trøndelag.

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Overhalla.

Emne: Ymse Attåtfor.

Bygdelag:

Oppskr. av: Joh.s Fuglår,

Gard:

(adresse): Overhalla.

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

I. Rötter. A. Forskjellige rötter.

Rötter samles ikke til kröterför her i bygden. Og har heller ikke forekommet. Det må i allefall være meget langt tilbake i tiden. Her kjennes i et hvert fall ikke noen tradisjon om denslags.

Det samme gjelder B, bregner.

Besvarelse av spørsmålene A 1 - 6 og B 1 - 6 bortfaller derfor.

II. Tang og tare.

Bortfaller. Overhalla er indlandsbygd.

III. Annet för av planter.

Sankeför av erterris, krapalauv (rapalauv ?) o. a. kjennes ikke.

IV. Hestemökk.

Fy da! Vi gir ikke krötera våre gjödsel. Vi förer dem bl. a. för å få gjödsel.

V. Sörpeför.

1. Sörpeför benyttes delvis. Det lages i en almindelig rund trestamp og er en blanding av: finhakket halm, höyfrö og höyavfall oppsamlet i höyrommet, agn av havre, lauv, delvis litt mindre godt höy samt havremel, også mel av lettkorn. (Agn av bygg brukes mindre p. g. av den skarpe "snarpen"). Alt blandes godt sammen i stampen. Oppå blandingen en liten dott godt höy. Over dette helles varmt vann. Når det er passende avkjölt settes stampen opp i båsen til kyrne.

Det er serlig nybærkyr og de mere melkende kyr, som får denne "ekstraförpleining".

Noe serlig navn på dette för er det ikke. Tilagingen kaldes "å laga te" (til) stampen" og "serveringen" heter "å gi kyrn stampen".

2. Besvart under spørsmål 1.

3. Sörpeforet "serveres" koldt eller nærmest lunkent. Det kokes ikke.

4. Bruk av rognebær i sörpeforet kjennes ikke.

5. Her er ingen brønderier, hvorfor drank heller ikke benyttes.

6. Det samme gjelder drank. Ingen bryggerier.

7. Laug (log) av kvannestilk, kvannerot, höymo, höyfrö, törkede poteter, brennesler (som her hetter breinnhotto) og kvekerötter er ukjent. For höyfröets vedkommende se dog under sp. 1.

Det kan tilføyes at kyrne var riktig gla i sörpefor. De ble aldeles "vild" - urolig, slet i båndene o.s.v. når de forstod at "stampan" var i anmarsj.

VI. Fiskeavfall.

Fiskeavfall benyttes ikke av den gode grund at Overhalla er innladsbygd. -

Overhalla 10.5.1948,

1630

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING